

Ir. Lely
Lyceum

4HAVO

Programma van toetsing en afsluiting per vak

Examendossier 2019-2020 (ED19 = schooljaar 1920 H4)

Examendossier 2020-2021 (ED19 = schooljaar 2021 H5)

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Leeswijzer

Leeswijzer bij het PTA

Er zijn tussentijdse toetsen en toetsen die in de toetsweek worden afgenomen.

Iedere toets heeft een unieke code waarmee aangegeven wordt of een toets in de toetsweek wordt afgenomen of daarbuiten en in welke periode de toets wordt afgenomen.

De toetsen die niet in een toetsweek worden afgenomen noemen we tussentijdse toetsen. De code van een tussentijdse toets is als volgt opgebouwd:

Eerste cijfer : geeft aan in welk leerjaar de toets wordt afgenomen en in welke periode.

De cijfers 1 t/m 3 geven aan dat het om periode 1 t/m 3 gaat in het pre-examenjaar (vmbo 3, havo 4 of vwo 5).

De cijfers 4 en 5 geven aan dat het om periode 1 en 2 gaat in het eindexamenjaar (vmbo-4, havo 5 of vwo 6).

Tweede cijfer: geeft aan welke tussentijdse toets het betreft.

Bijvoorbeeld

code 1.3 betekent:

1: eerste periode van het pre-examenjaar.

3: derde tussentijdse toets in die periode.

Code 4.2 betekent:

4: eerste periode in het eindexamenjaar

2: tweede tussentijdse toets

De toetsen die wel in een toetsweek worden afgenomen hebben de codes 10, 20, 30, 40 of 50.

Deze codes geven aan in welke schoolexamenweek de toets wordt afgenomen:

De toetsen met codes 10 t/m 30 worden in respectievelijke SE-week 1 t/m 3 afgenomen in het pre-examenjaar.

De toetsen met codes 40 en 50 worden in respectievelijk SE-week 1 en 2 van het eindexamenjaar afgenomen.

Alleen de toetsen die in een SE-week worden afgenomen kunnen herkansbaar zijn. Kijk goed of dit het geval is.

Alle tussentijdse toetsen zijn dus niet herkansbaar.

De gewichten van alle toetsen van een vak tellen op tot 100%. Dit is dus verdeeld over het pre-examen jaar en het eindexamen

Aardrijkskunde 4 HAVO

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 paragraaf 1 t/m 6. Domein B: Wereld.	50 min.	Nee	3
	1.2	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 paragraaf 7 t/m 9 Domein B: Wereld	50 min.	Nee	3
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 1 geheel Domein B: Wereld sub domeinen B1/B2/B3	100 min.	Ja	12
	2.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 2: Aarde klimaat & Landschap. Domein: C. subdomeinen C.1/ C.2/C.3	50 min.	Nee	3
	2.2	Schriftelijk	Hoofdstuk 3 : Leefomgeving stedelijke gebieden. Domein E: leefomgeving	50 min.	Nee	3
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 2+3 Hoofdstuk 2 domein C: Aarde sub domeinen C1 t/m C3 Hoofdstuk 3: Domein E1 & E2	100 min.	Ja	12
	3.1	PO	Hoofdstuk 5 Vaardigheden Domein A: sub domeinen A1 & A2 & F	n.v.t.	Nee	2
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 4 Domein E1 & E2	100 min.	Ja	12
ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	gewicht
20/21	4.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 par 1.1 t/m 1.12 wereld Globalisering domein B sub domeinen B1/B2/B3	50 min.	Nee	5
	4.2	Schriftelijk	Hoofdstuk 2: Aarde endogene & exogene processen Domein C. subdomeinen C1 t/m C3	50 min.	Nee	5
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 1+2 Domein C & B	100 min.	Ja	15
	5.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 3: par 3.1 t/m 3.11 Domein: D. Sub domeinen D1 & D2	50 min.	Nee	5
	5.2	Schriftelijk	Hoofdstuk 4+5+6 herhaling Havo 4	50 min.	Nee	5
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 3+4+5+6 Domein A t/m D	100 min.	Ja	15

Examenonderwerpen: Wereld, Aarde, Brazilië en Leefomgeving / Hulpmiddel GB 55 editie

Gebruikte methode: Buitenland 4/5 havo 3 e editie Noordhoff uitgevers

Biologie 4 HAVO

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Praktische en theoretische opdracht	Domeinen: A Vaardigheden A4 Studie en beroep A5 Onderzoeken A8 Natuurwetenschappelijk instrumentarium Methode: Biologie voor jou 4 HAVO 6 ^e ed. MAX. Thema: 1 Inleiding in de biologie De kandidaat voert een onderzoeks-experiment uit en past kennis toe uit de relevante domeinen.	150 min.	nee	10
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Domeinen: C zelforganisatie D Interactie E Reproductie C2 Zelforganisatie van het organisme D3 seksualiteit E1 DNA replicatie E2 Levenscyclus van de cel E3 Voortplanting van het organisme E4 Erfelijke eigenschappen Methode: Biologie voor jou 4 havo 6 ^e editie MAX Thema's: 2 en 3 Voortplanting en Genetica.	100 min.	Ja	10
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Domeinen: A Vaardigheden F Evolutie A13 Evolutionair denken F1 Selectie F2 Soortvorming F3 Biodiversiteit Methode: Biologie voor jou 4 havo 6 ^e editie MAX Thema's: 4 en 5 Evolutie, Regeling en beweging.	100 min.	Ja	10

	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domeinen: A Vaardigheden B Zelfregulatie C Zelforganisatie D Interactie A7 Modelvorming A12 Ecologisch denken B8 Regulatie van ecosystemen C3 Zelforganisatie van ecosystemen D4 Interactie in ecosystemen Methode: Biologie voor jou 4 havo 6 ^e editie MAX Thema's: 6 en 7 Ecologie en milieu.	100 min.	Ja	10
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domeinen: B Zelfregulatie C Zelforganisatie B1 Eiwitsynthese B2 Stofwisseling van de cel B3 Stofwisseling van het organisme C1 Zelforganisatie van cellen Methode: Biologie voor jou 4 havo 6 ^e editie MAX Thema's: 1, 2 en 3 Stofwisseling in de cel, DNA, Vertering.	100 min.	Ja	20
	4.1	Praktische en theoretische opdracht	Domeinen: A Vaardigheden A10 Beleven A11 Vorm functie denken A14 Systeemdenken A15 Contexten A16 Kennisontwikkeling en toepassing Methode: Biologie voor jou 4 havo 6 ^e editie MAX Thema's: 1, 2 en 3 Stofwisseling in de cel, DNA, Vertering. De kandidaat voert een onderzoeks-experiment uit en past kennis toe uit de relevante domeinen.	150 min.	Nee	20

	50	Schriftelijk (toetsweek)	Domeinen: B Zelfregulatie D Interactie B4 Zelfregulatie van het organisme B5 Afweer van het organisme B6 Beweging van het organisme B7 Waarneming door het organisme D2 Gedrag en interactie Methode: Biologie voor jou 4 havo 6 ^e editie MAX Thema's: 4, 5, 6 Transport, Regeling en beweging, Waarneming en gedrag.	100 min.	Ja	20
--	----	-----------------------------	--	----------	----	----

Bedrijfseconomie 4 Havo

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving Methode: Stoffels	Duur van de toets	Herkansbaar	gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	A: Vaardigheden B: Van persoon naar rechtspersoon C: Interne organisatie en personeelsbeleid Personeelsbeleid & Interne organisatie (Totaal): <ul style="list-style-type: none"> • Personeelsbeleid en HRM • De organisatie • Organisatie theorieën • Organisatiestructuren • Management en leiderschap 	50 min.	Nee	5
	10	Schriftelijk (toetsweek)	A: Vaardigheden B: Persoonlijke financiële zelfredzaamheid D: Investeren Financieren D1: Investeren D2: Financieren Financiële zelfredzaamheid (Totaal): <ul style="list-style-type: none"> • Studeren is investeren • Lenen • Kopen of huren • Hypotheken • Sparen • Eindwaarde en contante waarde • Beleggen 	100 min.	Ja	15
	2.1	Schriftelijk	A: Vaardigheden B: Van Persoon naar rechtspersoon B1: De oprichting van een eenmanszaak F: Financieel beleid F1: Vastleggen van financiële en niet- financiële informatie <ul style="list-style-type: none"> • De oprichting van De Kast • De Administratie • Kosten en Opbrengsten 	50 min.	Nee	5

	20	Schriftelijk (toetsweek)	A: Vaardigheden B: Perspectief op de organisatie F2: Kosten- en winstvraagstukken Bedrijf Starten (Totaal): <ul style="list-style-type: none"> • De begroting • De vennootschap onder firma • Indexcijfers 	100 min.	Ja	15
	3.1	Schriftelijk	A: Vaardigheden E: Marketing E1: Doel en organisatie van Marketingactiviteiten E2: Marketingbeleid <ul style="list-style-type: none"> • B2c-, b2b-, c2-b en c2c-marketing • Interne en externe bedrijfsomgeving • Marketingstrategie • Marketingmix 	50 min.	Nee	5
	30	Schriftelijk (toetsweek)	A: Vaardigheden E: Marketing E1: Doel en organisatie van Marketingactiviteiten E2: Marketingbeleid Marktverovering en Onderneem het zelf (Totaal): <ul style="list-style-type: none"> • Effectuation • Ondernemen met Effectuation • Het Ondernemingsplan 	100 min.	Ja	15

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving Methode: Stoffels	Duur van de toets	Herkansbaar	gewicht
20/21	40	Schriftelijk (toetsweek)	A: Vaardigheden B: Van persoon naar rechtspersoon B3: Van eenmanszaak naar rechtspersoon D: Investeren en Financieren D1: Investeren D2: Financieren F: Financieel beleid F1: Vastleggen van financiële en niet- financiële informatie F2: Kosten- en winstvraagstukken G: Verslaggeving Financiering en Verslaggeving (Totaal): <ul style="list-style-type: none"> • De Naamloze vennootschap • Het eigen vermogen van de NV • Het vreemd vermogen van de NV • De activa van de NV • De beoordeling van het gevoerde beleid • Interne en externe verslaggeving 	150 min.	Ja	20
	50	Schriftelijk (toetsweek)	A: Vaardigheden F: Financieel beleid F1: Vastleggen van financiële en niet- financiële informatie F2: Kosten- en winstvraagstukken D: Investeren en Financieren D1: Investeren D2: Financieren Het Resultaat (Totaal): <ul style="list-style-type: none"> • Kosten • Het resultaat bij een handelsonderneming • Het resultaat bij een dienstenonderneming • De break-even analyse • Niet financiële informatie Investeren (Totaal) <ul style="list-style-type: none"> • Investeringsselectie • De waardebeoordeling van een bedrijf 	150 min.	Ja	20

CKV - Havo 4

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	Domein A: Verkennen <i>Kunstautobiografie en zelfbeeld</i>	7 x 50 min.	Nee	15%
	1.2	Praktische opdracht	Domein B: Verbreden <i>Theater / Dans</i>	3 x 50 min.	Nee	5%
	1.3	Praktische / schriftelijk opdracht	Domein C: Verdiepen Kleine onderzoeksopdracht 1 <i>Architectuur, religie, tradities</i>	10 x 50 min.	Ja	10%
	2.1	Praktische opdracht	Domein B: Verbreden <i>Literatuur & Performance Art</i>	5 x 50 min.	Nee	5%
	2.2	Praktische opdracht	Domein B: Verbreden <i>Film</i>	5 x 50 min	Nee	10%
	2.3	Praktische / schriftelijk opdracht	Domein C: Verdiepen Kleine onderzoeksopdracht 2 <i>Kunst in de Openbare Ruimte</i>	10 x 50 min	Ja	10%
	3.1	Praktische opdracht	Domein B: Verbreden <i>Beeldende kunst</i>	5 X 50 min	Nee	5%
	3.2	Praktische opdracht	Domein B: Verbreden <i>Theater/dans/muziek</i>	5 x 50 min	Nee	5%
	3.3	Praktische / schriftelijk opdracht	Domein C: Verdiepen Grote onderzoeksopdracht <i>Diverse disciplines</i>	15 x 50 min	Nee	15%
	30	Mondeling (toetsweek)	Domein D: Verbinden Reflectie op de opgedane ervaringen - Mondeling Diverse disciplines	1 x 50 min	Nee	20%
20/21		Afgesloten in schooljaar 19/20				

NB:

- Gedurende het schooljaar is er een aanbod van 4 tot 6 verplichte culturele activiteiten, waarvan er minimaal 2 gekoppeld zijn aan een eigen onderzoek.
- Er is ruimte voor de leerlingen om op bepaalde momenten in het schooljaar uit de 7 kunstdisciplines zelf te kiezen, waaraan aandacht wordt besteed.
- De bovengenoemde opdrachten uit domein B en C kunnen worden benaderd vanuit een of meer van de volgende dimensies: feit & fictie, schoonheid & lelijkheid, autonoom & toegepast, ambachtelijk & industrieel, amusement & engagement, digitaal & analoog, individueel & coöperatief, traditie & innovatie, herkenning en vervreemding, monodisciplinair, multidisciplinair & interdisciplinair of lokaal & globaal

4 havo cohort 2019-2021

Duits – 4 Havo

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	Domein D Schrijfvaardigheid Grammatica 1 Herhaling – eigen methode Grammatik Oberstufe 2018 pag. 4-8, 16, 20-22, 36.	50 min.	Nee	2
	1.2	Schriftelijk	Domein A Leesvaardigheid HCE Examenidroom VWO (2 ^e druk, 2011), Kapitel 1-5, DE-NL en NL-DE	30 min.	Nee	2
	1.3	Schriftelijk	Subdomein E1 Literaire ontwikkeling Literatuur (korte verhalen)	50 min.	Nee	2
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A Leesvaardigheid Examenteksten mavo	100 min.	Nee	4
	2.1	Schriftelijk	Domein C Gespreksvaardigheid Grammatica 2 – eigen methode Grammatik Oberstufe 2018 pag. 33-34, 40-44.	50 min.	Nee	2
	2.2	Schriftelijk	Subdomein E1 Literaire ontwikkeling Boek	50 min.	Nee	2
	2.3	Luistervaardigheid	Domein B Kijk en luistervaardigheid Kijk en luistertoets Cito	50 min.	Nee	2
	2.4	Schriftelijk	Domein A Leesvaardigheid HCE Examenidroom VWO (2 ^e druk, 2011), Kapitel, Kapitel 6 – 10 DE-NL en NL-DE	30 min.	Nee	2
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A Leesvaardigheid Examenteksten havo	100 min.	Nee	4
	3.1	Schriftelijk	Domein F Oriëntatie op studie en beroep Project / Presentatie in het Duits	50 min.	Nee	2
	3.2	Schriftelijk	Domein A Leesvaardigheid HCE Examenidroom VWO (2 ^e druk, 2011), Kapitel 11 – 14, 20, DE-NL en NL-DE	30 min.	Nee	2
	3.3	Schriftelijk	Subdomein E1 Literaire ontwikkeling Boek	50 min.	Nee	2
	3.4	Spreekvaardigheid	Domein C Gespreksvaardigheid Mondeling, aan de hand van een zelfgekozen artikel	10 min.	Nee	2

4 havo cohort 2019-2021

			vragen kunnen beantwoorden en een gesprek voeren in het Duits met de docent, je eigen mening kunnen geven met betrekking tot het zelfgekozen artikel.			
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domein C Gespreksvaardigheid (In)formele brief	100 min.	Ja	10
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	4.1	Schriftelijk	Domein A Leesvaardigheid Examenidoom Duits havo 2 ^e herziene druk, 4 ^e oplage, 2010 – Kapitel 1-7, DE-NL en zinnen.	30 min.	Nee	3
	4.2	Schriftelijk	Subdomein E1 Literaire ontwikkeling Boek	50 min.	Nee	3
	4.3	Schriftelijk	Domein A Leesvaardigheid HCE Examenidoom VWO (2 ^e druk, 2011), Kapitel 8-14, DE-NL en zinnen.	30 min.	Nee	3
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A Leesvaardigheid Examenteksten havo	100 min.	Nee	2
	5.1	Schriftelijk	Subdomein E1 Literaire ontwikkeling Boek	50 min.	Nee	3
	5.2	Luistervaardigheid	Domein B Kijk- en luistervaardigheid Cito Kijk- en luistertoets	70 min.	Nee	20
	5.3	Schriftelijk	Domein A Leesvaardigheid HCE Examenidoom VWO (2 ^e druk, 2011), Kapitel 15-20, DE-NL en zinnen.	30 min.	Nee	3
	5.4	Schriftelijk	Domein C Gespreksvaardigheid Mondeling in SE 2 in staat zijn om het PWS in het Duits uit te leggen en vragen daarover kunnen beantwoorden, aan de hand van twee zelfgekozen artikelen vragen kunnen beantwoorden en een gesprek voeren in het Duits met de docent, je eigen mening kunnen geven met betrekking tot de zelfgekozen artikelen.	15 min.	Nee	20
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A Leesvaardigheid Examenteksten havo	100 min.	Nee	3

Economie Havo 4

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving Methode: LWEO	Duur van de toets	Herkansbaar	gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	A: Vaardigheden E: Ruilen over de tijd F: Samenwerken en onderhandelen H: Welvaart en groei <ul style="list-style-type: none"> -Gevangenendilemma -Ruilen over de tijd -Primair inkomen en belasting betalen -Inkomensverdeling (Lorenzcurve) (H1-4) 	50 min.	Nee	5
	1.2	Schriftelijk	A: Vaardigheden G: Risico en Informatie I: Goede tijden, Slechte tijden E: Ruilen over de tijd <ul style="list-style-type: none"> -Productiefactoren en productiewaarde -Verzekeren: asymmetrische informatie, moral hazard, averechtse selectie -Omslag/kapitaaldeckingsstelsel -Consumenten prijs index -Inflatie en reëel inkomen (H5-7) 	50 min.	Nee	5
	10	Schriftelijk (toetsweek)	A: Vaardigheden E: Ruilen over de tijd H: Welvaart en groei Jong en Oud (Totaal H1 t/m 9): <ul style="list-style-type: none"> -Levensloopregeling -Waardevast/welvaartsvast -Intertemporele ruil -Verzorgingsstaat -Duurzame productie 	100 min.	Ja	10

	2.1	Schriftelijk	<p>A: Vaardigheden D: Markt F: Samenwerken en Onderhandelen G: Risico en Informatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marktaandeel • Opbrengst, kosten en winst (TCK, TVK, MO, MK, etc) • -Verzekeren: risico-aversie, moral hazard, averechtse selectie (H1-3) 	50 min.	Nee	5
	2.2	Schriftelijk	<p>A: Vaardigheden D: Markt F: Samenwerken en Onderhandelen G: Risico en Informatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consumenten/Producenten surplus • Substitutie en complementaire goederen • Verschuiving aanbod- en vraaglijn • Evenwichtsprijs en hoeveelheid (H4-5) 	50 min.	Nee	5
	20	Schriftelijk (toetsweek)	<p>A: Vaardigheden D: Markt F: Samenwerken en Onderhandelen G: Risico en Informatie</p> <p>Vervoer (Totaal H 1 t/m 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Externe kosten • Maatschappelijke kosten • Prijselasticiteit en omzet • Kruiselingse prijselasticiteit 	100 min.	Ja	10
	3.1	Schriftelijk	<p>A: Vaardigheden E: Ruilen over de tijd F: samenwerken en Onderhandelen H: Welvaart en groei I: Goede tijden, Slechte tijden</p> <ul style="list-style-type: none"> • -Internationale handel • -Vrijhandel en protectionisme • -Samenwerken in Europa • -Stabiliteits- en groeipact • -Overheidstekort en staatsschuld • -Conjunctuurbeleid (H1-3) 	50 min.	Nee	5

	30	Schriftelijk (toetsweek)	<p>A: Vaardigheden E: Ruilen over de tijd F: samenwerken en Onderhandelen H: Welvaart en groei I: Goede tijden, Slechte tijden</p> <p>Europa (Totaal H 1 t/m 5):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Wisselkoersen -Valutamarkt -Betalingsbalans -Verband Lopende rekening en kapitaalrekening 	100 min.	Ja	15
ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving Methode: LWEO	Duur van de toets	Herkansbaar	gewicht
20/21	40	Schriftelijk (toetsweek)	<p>A: Vaardigheden H: Welvaart en Groei I: Goede tijden, Slechte tijden</p> <p>Verdiene & Uitgeven (Totaal):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Goede tijden, slechte tijden -Economische kringloop -De structuur -Slechte tijden 	150 min.	Ja	20
	50	Schriftelijk (toetsweek)	<p>A: Vaardigheden D: Markt F: Samenwerken en Onderhandelen G: Risico en Informatie</p> <p>Markt & Overheid (Totaal):</p> <ul style="list-style-type: none"> -Het marktmechanisme -Monopolie tot privatisering -Oligopolie -Monopolistische concurrentie -Marktfalen/marktinefficiëntie -Overheidsregulering -Externe effecten -Duurzaam produceren 	150 min.	Ja	20

Engels

ED jaar	Code	Soort toets	Domein + Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Follow Up 1 t/m 10	50 min	nee	3
	1.2	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Focus 3 unit 0+1	50 min	nee	2
	1.3	Schriftelijk	Domein D: schrijfvaardigheid Portfolio (grammatica en schrijfopdrachten)	handelingsdeel	nee	0/V/G
	10	Leestoets (toetsweek)	Domein A: Leesvaardigheid Havo examenteksten	100 min	nee	10
	2.1	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Follow Up 11 t/m 20	50 min	nee	3
	2.2	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Focus 3 unit 2 +3	50 min	nee	2
	2.3	Schriftelijk	Domein D: schrijfvaardigheid Portfolio (grammatica en schrijfopdrachten)	handelingsdeel	nee	0/V/G
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Domein D: Schrijfvaardigheid formele brief	100 min	ja	10
	3.1	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Follow Up 21 t/m 30	50 min	nee	3
	3.2	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Focus 3 unit 4+5	50 min	nee	2
	3.3	Schriftelijk	Domein B: Kijk- en luistervaardigheid Kijk- en luistertoets	50 min	nee	5
	3.4	Mondeling	Domein C: spreekvaardigheid Presentatie	handelingsdeel	ja	0/V/G
	3.5	Schriftelijk	Domein D: schrijfvaardigheid Portfolio (grammatica en schrijfopdrachten)	handelingsdeel	nee	0/V/G
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domein E: Literatuur bloemlezing + verslag	100 min	nee	15
ED jaar	Code	Soort toets	Domein + Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	4.1	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Follow Up 31 t/m 40	50 min	nee	3
	4.2	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Focus 4 unit 6+7	50 min	nee	2

	4.3	Schriftelijk	Domein D: schrijfvaardigheid Portfolio (grammatica en schrijfp opdrachten)	handelingsdeel	nee	O/V/G
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domein D: schrijfvaardigheid essay essay	100 min	ja	10
	5.1	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Follow Up 41 t/m 50	50 min	nee	3
	5.2	Schriftelijk	Domein B: Kijk- en luistervaardigheid CITO	70 min	ja	10
	5.3	Schriftelijk	Domein A/D: lees- en schrijfvaardigheid Focus 4 unit 8	50 min	nee	2
	5.4	Mondeling	Domein C: spreekvaardigheid Presentatie	handelingsdeel	ja	O/V/G
	50	Mondeling (toetsweek)	Domein C/F: gesprekvaardigheid en oriëntatie op studie en beroep Spreek- en gesprekvaardigheid (ERK B1)	25 min	nee	15

Frans

Dit vak wordt dit schooljaar niet aangeboden in 4 Havo.

Geschiedenis

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	<i>Methodie: Memo Geschiedenis MAX</i> Domein A-1 Historische vaardigheden Domein B tijdvak 1 en 2 Jagers en boeren en Oudheid(Memo H1) Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	50 min.	Nee	5
	1.2	Schriftelijk	Domein A-1 Historische vaardigheden Domein B tijdvak 3 en 4 De Middeleeuwen (Memo H2) Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	50 min.	Nee	5
	1.3	Handelingsdeel	Domein A-5 Werken met bronnen; formuleren vraag Domein A-6 Verklaringen geven vanuit historische vraagstelling Verslag over bv “Waarom hebben de Friezen Bonifatius vermoord?” of “Welke rol speelden de kloosters in het bewoonbaar maken van Nederland?” Handelingsdeel moet voldoende worden afgerond	n.v.t.	Nee	O/V/G
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Memo H 1-3 Domein A-1 Historische vaardigheden Domein A-2 Chronologie Domein B tijdvak 1 t/m 4: Prehistorie, Oudheid en Middeleeuwen Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	100 min.	Ja	10
	2.1	Schriftelijk	Domein A-1 Historische vaardigheden Domein B tijdvak 5 Veranderend wereldbeeld (Memo H3) Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	50 min.	Nee	5
	2.2	Handelingsdeel	Domein A-5 Werken met bronnen; formuleren vraag Domein A-6 Verklaringen geven vanuit historische vraagstelling Verslag over bv “Wie was Kenau” of “Hoe werkte de VOC?”; “De Sociale Kwestie” Handelingsdeel moet voldoende worden afgerond Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	n.v.t.	Nee	O/V/G

	20	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A-1 Historische vaardigheden Domein A-2 Chronologie Domein B Tijdvakken 1-6 (Memo H 1-5) * Nadruk op: Veranderend mens- en wereldbeeld (Memo H 3) Een nieuwe Republiek in Europa Memo H4) Koningen, heren en denkers (Memo H5) Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	100 min.	Ja	15
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A-1 Historische vaardigheden Domein A-2 Chronologie Domein B tijdvak 7 Verlichting en revoluties (Memo H6) De economische sprong van Europa (Memo H7) Memo H 1-7 * Domein D Rechtstaat en parlementaire democratie Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	100 min.	Ja	15
20/21	4.1	Schriftelijk	Domein A-1 Historische vaardigheden Domein A-7 Oordelen over het verleden Domein B tijdvak 8 en tijdvak 9 Politieke strijd en emancipatie (Memo H8) Leven in een moderne wereld (Memo H9) en Tweede Wereldoorlog (H10) Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	50 min.	Nee	5
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A-1 Historische vaardigheden Domein A-2 Chronologie Domein A-4 Historische processen Domein B Tijdvak 1 t/m 9 (Memo H1-10) * Nadruk op: Contemporaine Tijd (Memo H8, 9 en 10) Domein C Thema's - Historische Context: Het Britse Rijk (1585-1833) (Examenkatern 6-27) (Memo H6.3; H 7) Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen	100 min.	Ja	15

	50	Schriftelijk (toetsweek)	<p>Domein A-1 Historische vaardigheden Domein A-2 Chronologie Domein A-3 Periodisering</p> <p>Domein B tijdvak 10 Europa en de wereld 1945-1989 (Memo H11) Europa en de wereld na 1989 (Memo H12) Tijdvakken 1-10 (Memo H 1-12) *</p> <p>Domein C Thema's -Historische contexten: Duitsland in Europa (1918-1991) (Examenkatern28-51) Nederland 1948-2008) (Examenkatern 52-71) Uitgedeelde fotokopieën en gemaakte aantekeningen</p> <p>Het * betekent dat de eerste vier tijdvakken vooral gekend moeten worden in verband met de chronologie De codes refereren aan https://www.examenblad.nl/examenstof/geschiedenis-havo-vanaf-2018/2019/havo/f=/Examenprogramma%20geschiedenis%20havo.pdf</p>	100 min.	Ja	25
--	----	--------------------------	---	----------	----	----

Lichamelijke Opvoeding

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Praktische opdracht	Domein D: Gaasperplasloop	60 minuten	Nee	10
	1.2	Praktische opdracht	Domein A, B, E: Inzet tijdens de les Sociale interactie Hulpvaardigheid Aantal deelgenomen lessen Fietsen naar buitenlessen	Alle lessen in rapportperiode 1	Nee	30
	2.1	Praktische opdracht	Domein A, B, E: Inzet tijdens de les Sociale interactie Hulpvaardigheid Aantal deelgenomen lessen	Alle lessen in rapportperiode 2	Nee	30
	20	Handelingsdeel	Domein C: lesgeven aan eigen klas in tweetal. Onderdeel 3.2, 3.3 en 3.4 moeten samen voldoende zijn.		Ja	O/V/G
	3.1	Praktische opdracht	Domein A, B, E: Inzet tijdens de les Sociale interactie Hulpvaardigheid Aantal deelgenomen lessen Fietsen naar buitenlessen	Alle lessen in rapportperiode 3	Nee	30
	3.2	Handelingsdeel	Domein C: Lesvoorbereiding inleveren op format	n.v.t.	Ja	O/V/G
	3.3	Handelingsdeel	Domein C: Lesgeven in tweetal in zelfgekozen sport	40 minuten	Ja	O/V/G
	3.4	Handelingsdeel	Domein C: Lesevaluatie inleveren op format	n.v.t.	Ja	O/V/G
	3.5	Handelingsdeel	Domein C: assisteren bij sportdag onderbouw	1 dag	Nee	O/V/G
	3.6	Handelingsdeel	Domein B: Aanwezigheid bij eigen sportdag bovenbouw	1 dag	Nee	O/V
	30	Handelingsdeel HAVO 4e jaar	Cijfergemiddelde van het geheel jaar wordt O/V/G Bij 1 t/m 5,4 - O Tussen 5,5 en 7,4 - V Bij 7,5 t/m 10 – G Handelingsdeel LO wordt alleen afgesloten wanneer elk handelingsdeel met minimaal een V wordt beoordeeld.	ALLE cijfers van dit jaar	Nee	O/V/G
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	40	Handelingsdeel moet minimaal voldoende worden afgesloten.	Domein E: Sportoriëntatie: Keuze 1: watersporten Keuze 2: trendsporten Keuze 3: fitness en sportschoolactiviteiten Beoordeling naar aanwezigheid en inzet.	Alle lessen dit schooljaar.	Nee	O/V/G

LO is afgesloten.

Loopbaan en Oriëntatie - 4Havo

ED jaar	Stofomschrijving
19/20	<p>Het maken van een digitaal portfolio waarin verslagen worden opgenomen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de bezochte voorlichtingsavond van 4strax en 1 open dag. <p>OF</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimaal 3 bezochte open dagen. <p>LOB is een handelingsdeel en moet voldoende afgesloten.</p>
20/21	<p>Het maken van een digitaal portfolio waarin verslagen worden opgenomen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimaal 1 bezochte open dag - -proefstuderen en/of meeloopdag <p>LOB is een handelingsdeel en moet voldoende worden afgesloten.</p>

Maatschappijleer

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	Thema: wat is maatschappijleer? (Methode/boek: Thema's) Domein A2: Benaderingswijzen	50 min	Nee	10
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Thema: wat is maatschappijleer en de rechtsstaat (Methode/boek: Thema's) Domeinen B1 t/m B3: Rechtsstaat	100 min	Ja	20
	2.1	Schriftelijk	Thema: parlementaire democratie Methode/boek: Thema's) Domeinen C1 t/m C3: Parlementaire democratie	50 min	Nee	10
	20	Praktische Opdracht (toetsweek)	Thema: politieke partij (PD) (Methode/boek: Thema's) Domein A1: Informatievaardigheden	-	Nee	25
	3.1	Praktische Opdracht	Thema: pluriforme samenleving Methode/boek: Thema's) Domeinen E1 t/m E4: Pluriforme samenleving	-	Nee	10
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Thema: verzorgingsstaat Methode/boek: Thema's) Domeinen D1 t/m D4: Verzorgingsstaat	100 min	Ja	25
20/21	Afgesloten in schooljaar 19/20					

Natuurkunde

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	10	Schriftelijk (toetsweek)	Domein C : Beweging en energie Subdomein C1: Kracht en beweging <i>Domein H: Natuurkunde en technologie</i> Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk1,2,3en 4	150 min	Ja	20
	20	Praktische overhoring	Domein A : Vaardigheden * Domein I:Onderzoek en ontwerp <i>Subdomein I1: Experiment*</i> <i>SubdomeinI2: Modelstudie*</i> <i>Subdomein I3: ontwerp*</i> Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk7	150 min	Nee	10
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domein D: Materialen Subdomein D2 : Fundamentele materialen Domein G: Meten en regelen SubdomeinG2: Technische automatisering* Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk 1 t/m 6 Systematische Natuurkunde Katern A	150 min	Ja	20
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domein C: Beweging en energie Subdomein C2: Energie omzettingen Domein E: Aarde en heelal Subdomein E1:Zonnestelsel en heelal Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk 1 t/m 6 Systematische Natuurkunde basisboek Havo 5 Hoofdstuk 8 en 10	150 min	Ja	25

	50	Schriftelijk (toetsweek)	<p>Domein B:Beeld en geluidstechniek <i>Subdomein B1:Informatieoverdracht</i> <i>Subdomein B2:Medische beeldvorming</i> <i>Subdomein B3: Optica*</i></p> <p>Domein D: Materialen <i>Subdomein D1: Eigenschappen van stoffen</i> <i>SubdomeinD2:Fundamentele materialen</i></p> <p>Domein G: Meten en regelen SubdomeinG1 :Gebruik van elektriciteit</p> <p>Systematische Natuurkunde basisboek Havo 4 Hoofdstuk 1 t/m 6 Systematische Natuurkunde basisboek Havo 5 Hoofdstuk 8 t/m 11 Systematische Natuurkunde Katern B Horen en zien</p>	150 min	Ja	25
--	----	--------------------------	---	---------	----	----

Nederlands

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Handelingsdeel	Domein E1: Literaire ontwikkeling Leesautobiografie schrijven	n.v.t.	Nee	O/V/G
	1.2	Schriftelijk	Domein E2: Literaire begrippen Verhaalanalyse: het bestuderen van de theorie om een literair verhaal te kunnen analyseren. (Uit stencil verhaalanalyse + El Dorade, hoofdstuk 2,3,5 en 6) Het analyseren van een literair verhaal aan de hand van vragen.	100 min	Nee	5
	1.3	Handelingsdeel	Domein E1: Literaire ontwikkeling Lezen literair boek 1 + 2 voor de lijst, met verwerkingsopdracht (moderne letterkunde) (één titel klassikaal)	n.v.t.	Nee	O/V/G
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A1: Analyseren en interpreteren Begrijpend lezen: Tekst met vragen Nieuw Nederlands(NN): Leesvaardigheid H1,2,3 p. 346-352	100 min	Ja	5
	2.1	Handelingsdeel/Mondeling	Domein B4: Mondelinge taalvaardigheid Radiodebat OBA, datum nader te bepalen NN Argumentatieve vaardigheden H1,2 NN Mondelinge vaardigheden H1,2,3,4	n.v.t.	Nee	5
	2.2	Schriftelijk	Domein D: Argumentatieve vaardigheid NN Cursus Argumentatieve vaardigheden + katern	50 min	Ja	5
	2.3	Handelingsdeel	Domein E1: Literaire ontwikkeling Lezen literair boek 3 met verwerkingsopdracht (moderne letterkunde)	n.v.t.	Nee	O/V/G
	2.4	Schriftelijk	Domein E3: Literatuurgeschiedenis Literatuurgeschiedenis: 1880 – 1940 (Methode Dautzenberg)	50 min	Nee	5
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Domein C: Schrijfvaardigheid Betoog (COMPUTER) NN Cursus Schrijfvaardigheid	150 min	Nee	10

	3.1	Schriftelijk	Domein A2: Beoordelen NN Cursus Formuleren: Hoofdstuk 1 en 2, onderdeel 1 en 2.	100 min	Ja	5
	3.2	Handelingsdeel	Domein E1: Literaire ontwikkeling Lezen literair boek 4 met verwerkingsopdracht (moderne letterkunde) + schrijven balansverslag	n.v.t.	Nee	O/V/G
	3.3	Schriftelijk	Domein E3: Literatuurgeschiedenis Literatuurgeschiedenis: 1940 – nu (Dautzenberg)	50 min	Nee	5
	3.4	Schriftelijk	Domein A2: Beoordelen NN Cursus Spelling (geheel)	50 min	Nee	5
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A1: Analyseren en interpreteren Leesvaardigheid (Examentekst) NN Cursus Leesvaardigheid: compleet Katern argumentatieve vaardigheden compleet	100 min.	Nee	5
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	4.1	Mondeling/ Schriftelijk	Domein B4: Mondelinge taalvaardigheid Mondelinge presentatie over twee boeken van één literator plus creatieve opdracht: Mini- dossier (één titel voor de lijst)	8 min	Alleen eerste drie presentaties	10
	4.2	Schriftelijk	Domein A1: Analyseren en interpreteren Leesvaardigheid + argumentatie (Examentekst)	100 min	Nee	5
	4.3	Handelingsdeel	Domein E1: Literaire ontwikkeling Lezen literair boek 6 voor de lijst met verwerkingsopdracht (moderne letterkunde)	n.v.t.	Nee	O/V/G
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domein C: Schrijfvaardigheid: Beschouwing (COMPUTER) Theorie NN	150 min	Ja	10
	5.1	Schriftelijk	Domein E1: Literaire ontwikkeling Lezen literair boek (titel 7) voor de lijst met verwerkingsopdracht (moderne letterkunde)	n.v.t.	Nee	O/V/G
	5.2	Schriftelijk	Domein E2: Literaire begrippen Kennismaken met de poëtische begrippen om een gedicht te analyseren. (Poëzieanalyse)	50 min	Nee	5

	5.3	Handelingsdeel	Domein E2: Literaire begrippen Bloemlezing bestaande uit 6 gedichten rond een thema of van één auteur. (Titel 8 voor de lijst) Kennis hebben van de theorie van de poëzieanalyse en stromingen waaruit de dichters van de bloemlezing toe behoren. Minstens een gedicht moet een klassieke opbouw hebben.	n.v.t.	Nee	O/V/G
	5.4.	Schriftelijk	Domein A1: Analyseren en interpreteren Leesvaardigheid en argumentatie: herhaling alle stof voor het examen. NN-leesvaardigheid 1,2,3 NN argumentatieve vaardigheden 1,2. NN-eindexamen 382-431 (Examentekst)	100 min	Nee	5
	5.5	Handelingsdeel	Domein E1: Literaire ontwikkeling Literatuur: leesdossier uit klas 4 en 5. Leesautobiografie, balansverslag, verwerking van de complete literatuurlijst.	n.v.t.	Nee	O/V/G
	50	Mondeling (toetsweek)	Domein E1: Literaire ontwikkeling Mondeling examen over de 8 gelezen literaire werken + handelingsdelen Literatuurgeschiedenis wordt bekend verondersteld. Let op: aan het mondeling examen kan pas deelgenomen worden als het leesdossier voldoende is afgerond.	20 min	Nee	15

Scheikunde

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Eindtermen waarvan Domein A "vaardigheden" in het hele boek wordt behandeld	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijke toets	Hoofdstuk 1 scheiden en reageren uit Chemie Overal 5e editie 4 Havo	B1: deeltjesmodel/B2: eigenschappen en modellen/C3: energieberekeningen/C6 reactiekinetiek/D1: chemische vakmethodes/F3: energieomzettingen	50 min	nee	10
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 2 bouwstenen van stoffen Hoofdstuk 3 stoffen en reacties uit Chemie Overal 5e editie 4 Havo	B1: deeltjesmodel/B2: eigenschappen en modellen/B3: bindingen en eigenschappen/C2: chemisch rekenen B4:bindingen,structuren en eigenschappen/ B5: macroscopische eigenschappen/C1: chemische processen/	100 min	ja	15
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 5 zouten en zoutoplossingen Hoofdstuk 7: zuren uit Chemie Overal 5e editie 4 Havo	A8: natuurwetenschappelijke oriëntatie/C1: chemische processen/C2: chemisch rekenen/C4: chemisch evenwicht/C7: behoudswetten en kringlopen/C8: classificatie van reacties	100 min	Ja	15
	3.1	Praktische toets	Hoofdstukken 5 en 7 Experimentele Vaardigheden uit Chemie Overal 5e editie 4 Havo	A8/C1/C2/ D1: chemische vakmethodes D2: veiligheid/A5: onderzoeken/G2 milieueisen	50 min	nee	5
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 4 moleculaire stoffen Hoofdstuk 6: koolstofchemie uit Chemie Overal 5e editie 4 Havo	B1: deeltjesmodellen/B2: eigenschappen en modellen/B3: bindingen en eigenschappen/ C1 chemische processen/C2: chemisch rekenen/C8: classificatie van reacties	100 min	nee	15
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Eindtermen waarvan Domein A "vaardigheden" in het hele boek wordt behandeld	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	4.1	Schriftelijke toets	Hoofdstuk 8: Basen uit Chemie Overal 5 ^e editie 5Havo	A5: onderzoeken/ C1: chemische processen/C2: chemisch rekenen/C4 : chemisch evenwicht	50 min	nee	10

4 havo cohort 2019-2021

	40	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 9: reacties en energie Hoofdstuk 10: redoxreacties uit Chemie Overal 5 ^e editie 5Havo	C1: chemische processen/C2 chemisch rekenen/ C3: energieberekeningen/ C5: technologische aspecten/C6: reactiekinetiek/ C7: behoudswetten en kringlopen /F3: energieomzettingen	100 min	ja	15
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 11: kunststoffen Hoofdstuk 12: chemie van het leven Hoofdstuk 13: duurzaam produceren uit Chemie Overal 5 ^e editie 5Havo	C2: chemisch rekenen/D3: chemische/ procesontwerpen /D4 molecular modelling /E1: kenmerken van innovatieve processen/E2: duurzaamheid/E3: innovatieve processen/G1: chemie van het leven/ G2: milieueisen/G3: duurzame chemische technologie/G4: groene chemie/G5: ketenanalyse /F1: industriële processen/F2: procestechnologie en duurzaamheid/F4: risico en veiligheid/F5: kwaliteit en gezondheid	100 min	ja	15

Spaans Elementair

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	Domein B: luistervaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 1 Hoofdstuk 1 tekstboek: bron A t/m K + Tarea, werkboek: de gemaakte opdrachten + voca 1.1 1.2 1.3 1.4	50 min	nee	2
	1.2	Schriftelijk	Domein: B luistervaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 1 Hoofdstuk 2 tekstboek: bron A t/m J + Tarea, werkboek: de gemaakte opdrachten + voca 1.1 1.2 1.3 1.4	50 min	nee	2
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: leesvaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 1 Hoofdstuk 1 en 2 (zie 1.1 en 1.2)	100 min	nee	6
	2.1	Schriftelijk	Domein: B luistervaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 1 Hoofdstuk 3 tekstboek: bron A t/m K + Tarea, werkboek: de gemaakte opdrachten + voca 1.1 1.2 1.3 1.4	50 min	nee	2
	2.2	Mondeling	Domein C: spreekvaardigheid De leerling kan informatie geven over zichzelf en zijn familieleden: Paso Adelante 1 Hoofdstuk 3 ERK A1.1	15 min	nee	4
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: leesvaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 1 Hoofdstuk 3 en 4 Hoofdstuk 3 zie 2.1 + Hoofdstuk 4 tekstboek: bron A t/m J + Tarea, werkboek: de gemaakte opdrachten + voca 1.1 1.2 1.3 1.4	100 min	ja	6
	3.1	Schriftelijk	Domein: B luistervaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 1 Hoofdstuk 5 tekstboek: bron A t/m K + Tarea, werkboek: de gemaakte opdrachten + voca 1.1 1.2 1.3 1.4	50 min	nee	2

	3.2	Mondeling	Domein C: spreekvaardigheid De leerling kan personen op een eenvoudige manier beschrijven: Paso Adelante 1 Hoofdstuk 5 ERK A1.2	15 min	nee	4
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: leesvaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 1 Hoofdstuk 6 presente perfecto + tekstverklaring n.a.v. examenteksten ERK A1.2/ A2	100 min	nee	6
ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	4.1	Schriftelijk	Domein D: schrijfvaardigheid Informeel brief ERK A2 Schrijfvaardigheidsoefeningen uit Paso Adelante + extra uitgedeelde informatie en opdrachten.	50 min	nee	10
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: leesvaardigheid Domein D: schrijfvaardigheid Subvaardigheden grammatica & vocabulaire Paso Adelante 2 Hoofdstuk 1 + 2 tekstboek: alle bronnen hoofdstuk 1 + 2, werkboek: de gemaakte opdrachten + voca 1.1 1.2 1.3 1.4 hoofdstuk 1 + 2	100 min	nee	6
	5.1	Schriftelijk	Domein B: (kijk-en) luistervaardigheid Luisterfragmenten-en toetsen uit Paso Adelante, ABC en/ of CITO niveau ERK A2	75 min	ja	15
	5.2	Mondeling	Domein C: spreek- en gespreksvaardigheid Paso Adelante 2 Hoofdstuk 1 t/m 4 en + extra uitgedeelde informatie en opdrachten. C1: gesprekken voeren ERK A2: de leerling kan in beperkte mate meedoen aan eenvoudige gesprekken over alledaagse, bekende onderwerpen. C2: spreken niveau ERK A2. De leerling vertelt over eenvoudige en alledaagse zaken/ vertrouwde onderwerpen. De leerling heeft hiertoe een vragenlijst kunnen voorbereiden over onderwerpen die met hem/haarzelf te maken hebben (familie, school, activiteiten/ hobby's/ sport, toekomst, baantjes, etc.). De leerling neemt een foto mee en kan daar ongeveer 4 tot 6 minuten zelf over vertellen.	30 min	nee	15
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: leesvaardigheid Tekstverklaring n.a.v. examenteksten ERK A2*	100 min	ja	20

Tekenen

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Praktische opdracht	Domein B: Praktijk Thema	5 x 100 min	Nee	4
	1.2	Praktische opdracht	Domein B: Praktijk Waarneming	5 x 100 min	Nee	4
	1.3	Schriftelijk	Domein A: theorie H2 t/m H4 uit <i>Basis Beeldende Begrippen</i>	50 min	Nee	1
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: theorie Beeldaspecten uit <i>Basis Beeldende Begrippen</i>	50 min	nee	1
	2.1	Praktische opdracht	Domein B: Praktijk Techniek	3 x 100 min	Nee	4
	2.2	Praktische opdracht	Domein B: Praktijk Thema	5 x 100 min	Nee	4
	2.3	Schriftelijk	Domein A: theorie Beeldaspecten en theorie uit Kunst op niveau	50 min	Nee	1
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: theorie Beeldaspecten uit <i>Basis Beeldende Begrippen</i> en theorie uit <i>Kunst op niveau</i>	100 min	Ja	3
	3.1	Praktische opdracht	Domein B: Praktijk Waarneming	6 x 100 min	Nee	8
	3.2	Schriftelijk	Domein A: theorie Reflectie op eigen werk en dat van een kunstenaar aan de hand van een beschouwingsschema	2 x 50 min	Nee	4
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: theorie Kunstbeschouwend toets gebaseerd op alle behandelde stof (incl. theorie uit Kunst op niveau)	100 min	Ja	6

ED jaar	Code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht
20/21	4.1	Praktische opdracht	Domein B: Praktijk Thema	7 x 100 min	Nee	22
	4.2	Praktische opdracht	Domein B: Praktijk Waarneming	7 x 100 min	Nee	22
	40	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: theorie Thematisch onderwerp 1	100 min	Ja	5
	5.1	Mondelinge presentatie	Domein A: theorie Thematisch onderwerp 3	15 min	Nee	6
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Domein A: theorie Thematisch onderwerp 2	100 min	Ja	5

Wiskunde A

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht	
19/20	1.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 Maatsystemen	A3: Wiskundige vaardigheden B1: Rekenen B2: Algebra C3: Formules	50 min.	Nee	5
	1.2	Handelingsdeel	Opdracht Excel moet voldoende worden afgerond	A1: Algemene vaardigheden A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden C1: Tabellen E2: Data verwerken E5: Statistiek met ICT	n.v.t.	n.v.t.	V/G
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 2 Verwerken van data	A2: Profielspecifieke vaardigheden E2: Data verwerken E3: Data en verdelingen	100 min.	Nee	5
	2.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 3 Tabellen en grafieken	A2: Profielspecifieke vaardigheden B1: Rekenen C1: Tabellen C4: Lineaire verbanden C5: Exponentiële verbanden	50 min.	Nee	5
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 3 Tabellen en grafieken Hoofdstuk 4 Handig Tellen	A2: Profielspecifieke vaardigheden B1: Rekenen B3: Telproblemen C1: Tabellen C4: Lineaire verbanden C5: Exponentiële verbanden	100 min.	Nee	10
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 5 Lineaire verbanden Hoofdstuk 6 Statistiek en beslissingen	A3: Wiskundige vaardigheden B2: Algebra C2: Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden C4: Lineaire verbanden E1: Presentaties van data interpreteren en beoordelen E2: Data verwerken E3: Data en verdelingen E4: Statistische uitspraken doen	150 min.	Ja	20

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht	
20/21	40	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 5 Lineaire verbanden Hoofdstuk 6 Statistiek en beslissingen Hoofdstuk 7 Veranderingen Hoofdstuk 9 Exponentiële verbanden	A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden B2: Algebra C2: Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden C4: Lineaire verbanden C5: Exponentiële verbanden D: Verandering E1: Presentaties van data interpreteren en beoordelen E2: Data verwerken E3: Data en verdelingen E4: Statistische uitspraken doen	150 min.	Ja	25
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 10 Statistische variabelen Hoofdstuk 11 Formules en vergelijkingen Hoofdstuk 12 Examentraining	A1: Algemene vaardigheden A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden B2: Algebra C2: Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden C4: Lineaire verbanden C5: Exponentiële verbanden D: Verandering E1: Presentaties van data interpreteren en beoordelen E2: Data verwerken E3: Data en verdelingen E4: Statistische uitspraken doen	150 min.	Ja	30

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving	Doelomschrijving	Doel van de toets	Herkansbaar	Gewicht
19/20	1.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 1 Formules, grafieken en vergelijkingen	A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden B2: Vergelijkingen en ongelijkheden C2: Algebraïsche methoden	50 min.	Nee	5
	10	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 2 Veranderingen	A1: Algemene vaardigheden A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden D1: Veranderingen D2: Afgeleide functies D3: Bepaling afgeleide functies	100 min.	Nee	5
	2.1	Schriftelijk	Hoofdstuk 3 Hoeken en Afstanden	A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties C2: Algebraïsche methoden	50 min.	Nee	5
	20	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 3 Hoeken en Afstanden Hoofdstuk 4.1-4.3 Werken met formules	A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden B1: Standaardfuncties B2: Vergelijkingen en ongelijkheden C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties C2: Algebraïsche methoden	100 min.	Ja	10
	30	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 4.4 Gebroken formules Hoofdstuk 5 Machten, exponenten en logaritmen Hoofdstuk 6 De afgeleide functie	A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden B1: Standaardfuncties B2: Vergelijkingen en ongelijkheden B3: Evenredigheidsverbanden D1: Veranderingen D2: Afgeleide functies D3: Bepaling afgeleide functies D4: Toepassing afgeleide functies	150 min.	Ja	20

ED jaar	code	Soort toets	Stofomschrijving	Duur van de toets	Herkansbaar	Gewicht	
20/21	40	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 5 Machten, exponenten en logaritmen Hoofdstuk 6 De afgeleide functie Hoofdstuk 7 Lijnen en cirkels Hoofdstuk 8 Goniometrie	A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden B1: Standaardfuncties B2: Vergelijkingen en ongelijkheden B3: Evenredigheidsverbanden B4: Periodieke functies D1: Veranderingen D2: Afgeleide functies D3: Bepaling afgeleide functies D4: Toepassing afgeleide functies	150 min.	Ja	25
	50	Schriftelijk (toetsweek)	Hoofdstuk 9 Exponentiële verbanden Hoofdstuk 10 Meetkundige berekeningen Hoofdstuk 11 Verbanden en functies Hoofdstuk 12 Examentraining	A1: Algemene vaardigheden A2: Profielspecifieke vaardigheden A3: Wiskundige vaardigheden B1: Standaardfuncties B2: Vergelijkingen en ongelijkheden B3: Evenredigheidsverbanden C1: Afstanden en hoeken in concrete situaties C2: Algebraïsche methoden D1: Veranderingen D2: Afgeleide functies D3: Bepaling afgeleide functies D4: Toepassing afgeleide functies	150 min.	Ja	30